

УДК 378:091:378.22:02:930.25

DOI:

Наталія Мукан, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Національного університету "Львівська політехніка"

Оксана Блавт, доктор педагогічних наук, доцент професор кафедри фізичного виховання
Національного університету "Львівська політехніка"

Ірина Миськів, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов
Національного університету "Львівська політехніка"

Олександра Кухтяк, кандидат педагогічних наук,
спеціаліст I категорії Центру тестування та діагностики знань
Національного університету "Львівська політехніка"

ОПЕРАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНА КОМПОНЕНТА ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

У статті охарактеризовано проблему формування готовності фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи до професійної діяльності. Виконано аналіз науково-педагогічної літератури, що висвітлює окремі аспекти проблеми дослідження. Встановлено, що готовність до професійної діяльності майбутнього фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи доцільно визначати стійким системним утворенням, інтегрованих професійно необхідних компонентів: знань, умінь і навичок, професійно важливих якостей та мотивації. З'ясовано, що формування готовності до професійної діяльності фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи забезпечується знаннєво-змістовим, операційно-діяльнiсним та мотиваційно-цільовим компонентами. Встановлено, що сформованість операційно-діяльнiсної компоненти готовності до професійної діяльності фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи регламентується практичними змістовими аспектами професійної діяльності, що вимагає чіткої організаційної впорядкованості у формуванні вмінь та навичок, освоєння яких забезпечує оволодіння підходами до вирішення професійних завдань.

Ключові слова: готовність до професійної діяльності; інформаційна, бібліотечна та архівна справа; операційно-діяльнiсна компонента готовності; спеціаліст.

Літ. 15.

Nataliya Mukan, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,
Professor of the Pedagogy and Innovative Education Department
Lviv Polytechnic National University

Oksana Blavt, Doctor of Sciences (Pedagogy), Associate Professor,
Professor of the Physical Training Department of Lviv Polytechnic National University

Iryna Myskiv, Ph.D.(Pedagogy), Associate Professor,
Associate Professor of the Foreign Languages Department Lviv Polytechnic National University

Oleksandra Kukhtyak, Ph.D. (Pedagogy),
Specialist of the Ist category of the Centre for Testing and Knowledge Diagnostics
Lviv Polytechnic National University

OPERATIONAL AND ACTIVITY COMPONENT OF READINESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY OF SPECIALIST IN INFORMATION, LIBRARY AND ARCHIVAL AFFAIRS

The article deals with the problem of formation of readiness of specialist in information, library and archival affairs for professional activity. The analysis of scientific and pedagogical literature which highlights different aspects of the problem under research has been conducted. It is determined that readiness for professional activity of future specialist in information, library and archival affairs should be determined in terms of sustainable systemic framework of integrated professional components: knowledge, skills, professionally essential qualities and motivation. It is defined that specialist's readiness formation is provided with knowledge and content component, activity and operational component, aim and motivational component. As a result of research conducted the formation of activity and operational component readiness for professional activity of specialist in information, library and archival affairs is designed with the help of applied content aspects of professional activity which require the clear

organizational ordering in the formation of skills, the development of which provides the mastery of approaches to solving professional problems.

Keywords: *readiness for professional activity; information, library and archival affairs; activity and operational component of readiness; a specialist.*

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку інформаційного суспільства зумовили модернізацію спеціальності інформаційна, бібліотечна та архівна справа та підвищили вимоги до якості професійної підготовки майбутнього фахівця. Відтак, пріоритетним завданням, що ставиться перед закладами вищої освіти, що здійснюють професійну підготовку фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи, є забезпечення їхньої готовності до виконання професійних обов'язків, що полягають у: “використанні наукоємних технологій обробки інформації, орієнтованості інформаційної діяльності на виробництво персоналізованих інформаційних продуктів та послуг, розширенні асортименту електронної інформаційної продукції, запровадженні нових видів інформаційних послуг комплексного змісту, що вимагають застосування інформаційно-аналітичних методів досліджень, з необхідністю формування готовності суб'єкта навчання до аналізу, синтезу та згортання інформації; інформаційно-комунікаційній діяльності, здійсненні електронного документного супроводу, створенні інформаційних ресурсів та продуктів відповідно до запитів користувача; забезпеченні захисту конфіденційної інформації, з умінням вирішувати проблеми оперативного і повноцінного доступу до інформації, оптимізації та забезпеченні формування, зберігання, захисту та використання документальних ресурсів” [8, 87–88].

Ситуація, що склалася, спонукає до необхідності дослідження можливостей формування готовності до професійної діяльності майбутнього фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи, як феномену, що його повинен забезпечити педагогічний процес.

Аналіз основних досліджень та публікацій свідчить, що готовність як пріоритетне завдання професійної підготовки висвітлювалось у працях: І. Беха, А. Богуш, С. Гончаренка, І. Зязюна. Структуру готовності до професійної діяльності досліджували М. Дяченко, Л. Кандибович, А. Кух, С. Максименко, Н. Мойсеюк, О. Пелех, О. Резвен, Н. Тиклюк, та ін. Можливість формування готовності до професійної діяльності фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи засобами навчально-методичного забезпечення обґрунтувала О. Кухтяк, І. Миськів. Н. Муқан.

Метою статті є дослідження готовності до

професійної діяльності майбутнього фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи, її структури та операційно-діяльничої компоненти зокрема.

Виклад основного матеріалу. Готовність до професійної діяльності досягається модифікацією поведінки суб'єкта освітньої діяльності, за умови опанування ним визначеного змісту освіти, в результаті чого формується його здатність оволодіти підходами до вирішення професійних завдань.

Сама готовність до діяльності виступає як оптимальний стан для вирішення професійного завдання і є інтегральним утворенням зі складною динамічною структурою, компоненти якої перебувають в єдності й взаємозв'язку, а сама структура постійно розвивається та перетворюється і розглядається як цілісний процес [13].

Готовність є сукупністю абстрактних властивостей особистості, а її прояви, перетворені відповідно до функцій різних блоків цілеспрямованої діяльності, що забезпечують взаємопов'язані компоненти, а саме: мотиваційний, цільовий, інформаційний, операційний, оцінний, коректуючий, змодельовані за вектором “мотив-ціль” [11].

Вважається також, що готовність є проявом інтелектуальних, емоціональних, мотиваційних й особистісних якостей людської психіки, що визначають можливість особистості виконувати майбутні професійні завдання. При цьому, виокремлюють тимчасову та довготривалу готовність. Довготривала готовність має структуру, що охоплює: позитивну мотивованість до виконання діяльності та присутність адекватних діяльності рис характеру, здібностей, темпераменту, мотивації, необхідних знань, умінь і навичок [10].

У вигляді схеми функціональних компонентів готовність репрезентують як:

- психологічну підготовленість (потреба в діяльності, необхідність усвідомлення відповідності особистісних якостей вимогам діяльності, усвідомлена мотивація особистісних прагнень до цієї спеціальності);

- теоретичну підготовленість до діяльності (наявність глибоких знань основ наук, відповідного рівня розвитку, знання вимог спеціальності до особистісних якостей і здібностей, володіння знаннями і методами постійного поповнення та оновлення знань);

ОПЕРАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНА КОМПОНЕНТА ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

- практичну готовність до професії (вміння планувати й організувати роботу, вміння застосовувати раніше освоєні знання, вміння та навички на практиці, формування нових умінь та навичок);

- світогляд і загальну культуру фахівця;

- необхідний рівень розвитку здібностей, які потребує той чи інший вид діяльності;

- професійно-визначену спрямованість особистості фахівця [12].

У контексті професійної підготовки фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи, нам імпонує твердження, що “професійна готовність є стійким системним утворенням, інтегрованих професійно необхідних компонентів: знань, умінь, навичок, професійно важливих якостей та мотивації” [8, 114]. Сутністю готовності до професійної діяльності бакалавра інформаційної, бібліотечної та архівної справи доцільно вважати “сукупність сформованих компетентностей, що забезпечуються системою освоєних у процесі навчання знань, умінь, навичок, професійно значущих якостей, які суб’єкт навчання здатен проявити в результаті виконання професійних завдань, що засвідчать його готовність до функціонування у професійному середовищі” [8, 111 – 112].

Готовність до професійної діяльності фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи забезпечується структурними компонентами, що репрезентують у сукупності зміст професійної підготовки, а саме [8, 118 – 119]:

- знаннево-змістова компонента спрямовує підготовку фахівців на оволодіння системою необхідних для здійснення професійної діяльності теоретичних і практичних знань, а також формування у них професійно значущих понять, уявлень, якостей;

- діяльнісно-операційна компонента забезпечує володіння майбутніми фахівцями методами та прийомами професійної діяльності, необхідними для досягнення її проміжних і кінцевих цілей. Найважливіша роль відводиться саме діяльнісно-операційному компоненту, оскільки він забезпечує оволодіння вміннями та навичками здійснення професійної діяльності;

- мотиваційно-цільова компонента стимулює й закріплює стійке позитивне ставлення майбутніх фахівців до професійної діяльності, передбачає формування особистісної мотиваційної налаштованості на таку діяльність, у якій відображаються потреби, інтереси, бажання удосконалювати свої знання та вміння, прагнути до самореалізації та самовдосконалення.

Відтак сформувані готовність до професійної

діяльності майбутнього фахівця з інформаційної бібліотечної та архівної справи означає цілеспрямувати суб’єкт освітнього процесу на досягнення цілей, на які спрямовується кожна з компонент. І якщо кінцевою ціллю знаннево-змістової компоненти є опанування “теоретичним змістом предметної області, що полягає у необхідності освоєння знань про інформаційні та документні системи установ; технології управління інформаційними, архівними та бібліотечними ресурсами” [1, 5], то ключовими завданнями операційно-діяльнісної компоненти є забезпечення оволодіння суб’єктом освітньої діяльності “методами та технологіями інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності; методами та технологіями формування й організації використання інформаційних, бібліотечних та архівних ресурсів, керування документаційними процесами, аналітико-синтетичної обробки документів, опрацювання інформації, комплексного аналізу діяльності документно-інформаційної установи” [1, 6].

Окреслені цілі є узагальненими результатами професійної підготовки фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, досягнення яких забезпечується сукупністю компетентностей, які полягають у здатності: до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях; знанні та розумінні предметної області та професійної діяльності; здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; навички використання інформаційних і комунікативних технологій; здатності здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах; здатність створювати чітку, стислу та точну управлінську документацію відповідно до чинних стандартів; здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб’єктами інформаційного ринку та ін. [1].

Формування сукупності компетентностей забезпечується вивченням навчальних дисциплін шляхом декомпозиції змісту компетентностей через результати навчання, де одним із ключових завдань досягнення сформованості компетентностей є вміння та навички, оволодіння якими і забезпечує формування операційно-діяльнісної компоненти готовності до професійної діяльності.

Стандартом спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” вміннями, які необхідно опанувати суб’єктові освітньої діяльності в процесі вивчення дисциплін

ОПЕРАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНА КОМПОНЕНТА ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

визначено: впроваджувати та використовувати комунікаційні технології у соціальних системах, мультимедійне забезпечення інформаційної діяльності, технології веб-дизайну та веб-маркетингу; керувати документальними процесами діяльності установ, користуватися засобами електронного документообігу, організувати референтну та офісну діяльність; застосовувати у професійній діяльності технології інформаційного менеджменту, створення і підтримки функціонування електронних бібліотек та архівів, методологію вивчення та задоволення культурних та інформаційних потреб користувачів; узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням; застосовувати в практичній діяльності законодавчі та галузеві нормативні документи; забезпечувати ефективність функціонування документно-комунікаційних систем [1, 8 – 9].

Окресленні вміння визначені з необхідності вирішення завдань у професійній діяльності. Так, кожна із задач діяльності становить її мету, яка задана в певних умовах і може бути досягнута в результаті визначеної структури діяльності, до якої віднесено: предмет діяльності (праці) – те, що суб'єкт має до початку власної діяльності і що підлягає трансформації в продукт; засіб діяльності (праці) – об'єкт, що опосередковує вплив суб'єкта на предмет діяльності, або те, що звичайно називають “знаряддям праці”, і стимули, що використовуються, наприклад, у діяльності управління; процедура діяльності (праці) – це технологія (спосіб, метод) одержання бажаного продукту. Інформація про спосіб діяльності фіксується у вигляді програми або алгоритму на деяких матеріальних носіях; умови діяльності (праці) – характеристика оточення суб'єкта в процесі діяльності (температура, склад повітря, рівень акустичних шумів, пристосованість приміщення до праці, меблі, а також соціальні умови та час); продукт діяльності (праці) – те, що одержано в результаті трансформації предмета в процесі діяльності [14].

Зміст професійних умінь фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи формується в процесі опанування навчальних дисциплін, виходячи з особливостей професійної діяльності, власне тому, в педагогічному процесі, забезпечуючи формування операційно-діяльнїсної компоненти готовності до професійної діяльності майбутнього фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи особливу увагу слід приділяти вмінням, що є виявом “сформованої здатності здійснювати певні види діяльності на основі

сформульованого зразка або алгоритму” [7, 44] та навичкам, що забезпечують оволодінням “засобами і методами виконання певного завдання. На відміну від вміння “навички виявляються в широкому діапазоні; від фізичної сили і вправності до спеціалізованого навчання” [7, 44]. Власне тоді є сенс керуватись твердженням, що “уміння – це не цілковито завершена навичка” [6, 142], а навичкою слід вважати: дію, спосіб дії, компонент дії, якість дії [5].

Формування навичок можливе за умов застосування у професійній підготовці фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи алгоритму, що передбачає ознайомлення з прийомами виконання дій; осмислення дії та її подання; чітке розуміння мети та способів її досягнення; опанування окремих елементів дії, аналіз способів їх виконання; чітке розуміння способів виконання дій; співвідношення і об'єднання елементарних рухів в одну дію; автоматизація елементів дії; опанування довольного регулювання характеру дії; пластичне пристосування до ситуації; доцільне виконання дії [4].

Таким чином, якщо вважати, що навичкою є операція, спосіб виконання якої доведений до автоматизму, що майже не контролюється свідомістю, то під вмінням слід розуміти діяльність, що складається з упорядкованого ряду операцій, які мають спільну мету, і засвоєні до ступеня готовності застосовувати його у варіативних ситуаціях [5].

Отож, вміннями у професійній діяльності доцільно вважати узагальнені способи діяльності, що дозволяють одержати заданий результат у широкому спектрі різноманітних, змінюваних умов, натомість навичка тісно пов'язана з певними умовами і при їх порушенні може швидко зруйнуватися, тоді уміння слід вважати більш універсальним і стійким до зміни умов діяльності [5].

Потрібно зазначити, що вміння нерозривно пов'язане з досвідом людини через засвоєння знань подвійного роду: про об'єкти дій (декларативні знання) та про обставини й способи дій (процедурні знання) [2], що у сукупності формують розуміння контексту професійної діяльності. Власне ці знання і є фундаментальною основою формування операційно-діяльнїсної компоненти готовності до професійної діяльності.

Відтак, сформованість операційно-діяльнїсної компоненти готовності до професійної діяльності фахівця інформаційної, бібліотечної та архівної справи регламентується практичними змістовими

ОПЕРАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНА КОМПОНЕНТА ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

аспектами професійної діяльності, що вимагає чіткої організаційної впорядкованості у формуванні вмінь та навичок, в результаті чого необхідно забезпечити їхню інтеграцію у “цілісній схемі дій” [3, 165], що і дозволить суб’єкту освітньої діяльності ефективно здійснювати професійну діяльність та оволодіти підходами до вирішення професійних завдань.

ЛІТЕРАТУРА

1. 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” (бакалавр) : стандарт вищої освіти України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/029-informatsiyna-bibliotечna-ta-arkhivna-sprava-bakalavr.pdf> (дата звернення 21.12.2017).

2. Бігич О. Б. Теоретичні основи формування методичної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. Київський національний лінгвістичний університет. Київ, 2005. 480 с.

3. Гронлунд Норман Е. Оцінювання студентської успішності : практичний посібник. Київ, 2005. 312 с.

4. Давыдов В. В., Драгунова Т. В., Ительсон Л. Б. и др. Возрастная и педагогическая психология : учебник для студентов пед. ин-тов. Под ред. А. В. Петровского. Москва, 1979. 288 с.

5. Ковтун О. В. Теоретичні аспекти поняття “загальноомовленнєві уміння”. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2010. Вип. 11–12. С. 200–209.

6. Корнилов К. Н. Психология. Москва, 1946. С. 141–142.

7. Кух А. М. Професійні компетенції учителя фізики та процес їх формування. Збірник наукових праць Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. Кам’янець-Подільський, 2010. Вип. 16: Формування професійних компетентностей майбутніх учителів фізико-технологічного профілю в умовах своінтеграції. С. 206–208.

8. Кухтяк О. Я. Особливості навчально-методичного забезпечення професійної підготовки бакалаврів інформаційної, бібліотечної та архівної справи: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Національний університет “Львівська політехніка”. Львів, 2019. 257 с.

9. Лернер И. Я. Процесс обучения и его закономерности. Москва, 1980. 96 с.

10. Максименко С. Д. Фахівця потрібно моделювати. Рідна школа. Київ, 1994. № 3–4. С. 68–72.

11. Мойсеюк Н. Є. Готовність до професійної діяльності: суть і шляхи формування. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми. Київ – Вінниця, 2006. Вип. 12. С. 364–368.

12. Мороз О. Г., Слясонін В. О., Філіпченко Н. І. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація. Київ, 1997. 168 с.

13. Мул С. А. Психология готовности офицера-прикордонника до професійної діяльності. дис. ... д-ра псих. наук: 19.00.01. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Київ, 2016. 364 с.

14. Резван О. О. Професійні уміння випускника автомобільно-дорожньої галузі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Київ, 2013. Вип. 30 (83). С. 307–312.

15. Тыкляк Н. В. Готовность к деятельности как акмеологический феномен Акмеология. Москва, 2007. № 1. С. 18–21.

REFERENCES

1. 029 “Informatsiina, bibliotечna ta arkhivna sprava” (bakalavr) : standart vyshchoi osvity Ukrainy. [029 “Information, library and archival affairs” (bachelor) : the higher education standard of Ukraine]. Available at: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/029-informatsiyna-bibliotечna-ta-arkhivna-sprava-bakalavr.pdf> (Accessed 21 Dec. 2017). [in Ukrainian].

2. Bihych, O. V. (2005). Teoretychni osnovy formuvannia metodychnoi kompetentsii maibutnoho vchytelia inozemnoi movy pochatkovoї shkoly [Theoretical fundamentals of methodic competence of future foreign language teacher of primary school]. *Doctor's thesis*. Kyiv National Linguistic University. Kyiv, 480 p. [in Ukrainian].

3. Hronlund Norman, E. (2005). *Otsiniuvannia studentskoi uspishnosti* [Assessment of students' academic achievements]. Kyiv, 312 p. [in Ukrainian].

4. Davydov, V. V., Dragunova, T. V. & Itelson, L. B. et al. (1979). *Vozrastnaya i pedagogicheskaya psikhologiya* [Developmental and pedagogical psychology]. Moscow, 288 p. [in Russian].

5. Kovtun, O. V. (2010). Teoretychni aspekty poniattia “zahalnomovlennievii uminnia” [Theoretical aspects of notion “general speaking skills”]. *Scientific bulletin of South Ukrainian Pedagogical University named after K. D. Ushynsky*. Odesa, 2010. vol. 11–12. pp. 200–209. [in Ukrainian].

6. Kornilov, K. N. (1946). *Psikhologiya* [Psychology]. Moscow, pp. 141–142. [in Russian].

7. Kukh, A. M. (2010). Profesiini kompetentsii uchytelia fizyky ta protses yikh formuvannia [Professional competences of the physics teacher and the process of their formation]. *Collection of scientific papers of Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University. Pedagogical Series*, vol. 16: The formation of professional competences of future teachers of physics and technology in the eurointegration framework. pp. 206–208. [in Ukrainian].

8. Kukhtiak, O. Ya. (2019). Osoblyvosti navchalno-metodychnoho zabezpechennia profesiinoi pidhotovky bakalavriv informatsiinoi, bibliotечnoi ta arkhivnoi spravy [Features of Methodological Support for Professional Training of the Bachelors of Information, Library and Archival Affairs]. *Candidate's thesis*. Lviv Polytechnic National University. Lviv, 257 p. [in Ukrainian].

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ІДЕЇ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

9. Lerner, I. Ya. (1980). *Protsess obucheniya i ego zakonmernosti* [Educational process and its fundamentals]. Moscow, 96 p. [in Russian].
10. Maksymenko, S. D. (1994). *Fakhivtsia potribno modeliuvaty* [The specialist should be modelled]. *Native school*. Kyiv, No. 3–4. pp. 68–72. [in Ukrainian].
11. Moiseiuk, N. Ye. (2006). *Hotovnist do profesiinoi diialnosti: sut i shliakhy formuvannia* [Readiness for professional activity: essence and ways of its formation]. *Modern information technologies and innovative teaching methods in specialist training: methodology, theories, experience, problems*. Kyiv – Vinnytsia, vol. 12. pp. 364–368. [in Ukrainian].
12. Moroz, O. H., Slastonin, V. O. & Filipchenko, N. I. (1997). *Pidhotovka maibutnoho vchytelia: zmist ta orhanizatsiia* [Future teacher training: essence and organisation]. Kyiv, 168 p. [in Ukrainian].
13. Mul, S. A. (2016). *Psykhoholohiia hotovnosti ofitsera- prykordonyka do profesiinoi diialnosti*. [Psychology of readiness of border guard officer for professional activity]. *Doctor's thesis*. Institute of psychology named after H. S. Kostiuk of NAPN of Ukraine. Kyiv, 364 p. [in Ukrainian].
14. Rezvan, O. O. (2013). *Profesiini uminnia vypusknika avtomobilno-dorozhnoi haluzi* [Professional skills of automobile and road branch]. *Pedagogy of creative personality formation in higher and high schools*. Kyiv, vol. 30 (83). pp. 307–312. [in Ukrainian].
15. Tyklyuk, N. V. (2007). *Gotovnost k deyatelnosti kak akmeologicheskii fenomen* [Readiness for activity as an akmeological phenomenon]. *Acmeology*. Moscow, No. 1. pp. 18–21. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 02.10.2019

УДК 37.091.12.011. 051:78.071.4

DOI:

Інна Шоробура, доктор педагогічних наук, професор, ректор
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
Марина Михаськова, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри
теорії та методики музичного мистецтва
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ІДЕЇ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті розглядається ідея формування досвіду музично-педагогічної діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва, заснована на інтегративності (міжпредметній та міжгалузевій), комплексності (багатокомпонентності), національній визначеності та системності, що регулюють практичні сторони навчально-виховного процесу, вимагають ділової співпраці й співтворчості викладача і студента, а також поєднання колективних форм навчання з індивідуальними.

Ключові слова: концептуальні ідеї; досвід музично-педагогічної діяльності; вчитель музичного мистецтва.

Літ. 7.

Inna Shorobura, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,
Rector of the Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy
Maryna Mykhaskova, Ph.D.(Pedagogy), Associate Professor, Head of the Theory and Methods of
Music Art Department, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

CONCEPTUAL IDEAS OF FORMING THE EXPERIENCE OF MUSIC-PEDAGOGICAL ACTIVITY OF THE FUTURE MUSIC ART TEACHERS

The purpose of the article is to substantiate the concept of forming the experience of music-pedagogical activity of the future music art teachers in the practice of teaching in high school. The authors consider the experience of music-pedagogical activity as a product of methods and means of solving the set musical-pedagogical tasks, which is realized in music activity, based on all elements, obtained in the process of learning.

The scientific novelty of the article is in the fact of revealing the conceptual bases of forming the experience of music-pedagogical activity of the future teachers of music art, in which the authors took into account the philosophical, general scientific and socio-cultural aspects of professional training of music teachers; complex understanding of the end result of the formation of the experience of music-pedagogical activity has been crystallized; structural elements of the concept content have been selected in accordance with the professional activity of teachers of music art, taking into account the requirements of the current state standards of the specialty Secondary Education (Musical Art). The basic idea is based on unifying elements of integrity (cross-curricular and inter-sectoral), complexity (multi-components), national certainty and systematicity, which regulate the practical aspects of the educational process, require business cooperation and co-creation of the teacher and the student, as well as